

MISKOLCI EGYETEM
BARTÓK BÉLA ZENEMŰVÉSZETI INTÉZET

PORTFÓLIÓ

Konzulens tanár:

Gáspárné Dr. Tóth Marica

főiskolai adjunktus

Készítette:

Dobos Lili

tanár-zenetanár

zongora

OT

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
1. A tanuló személyiségének fejlesztése	4
Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból	4
Reflexió	6
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése	7
Közös hangversenyek.....	7
Reflexió	9
3. A pedagógiai folyamat tervezése.....	10
„A” tagozatos növendék óraterve.....	10
Reflexió	12
4. A tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése a tudás felhasználásával.....	14
A gyermek gyakorlási hajlandóságának növelése.....	14
Reflexió	15
5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése	17
Pályaorientációs programok.....	17
Reflexió	19
6. A tanulási folyamat szervezése és irányítása	20
Reflexió	22
7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása	23
A gyermekekkel és szülőkkel készített interjúk.....	23
Reflexió	25
8. Szakmai együttműködés és kommunikáció	26
Külső szervekkel való együttműködés.....	26
9. Önművelés, elkötelezettség a szakmai fejlődésre	28
Jövőbeni terveim, elképzeléseim	28
Reflexió	29
Irodalomjegyzék.....	31

Bevezetés

2016 novemberében kezdtem el tanítani a Miskolci Egressy Béni- Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolában, majd 2017 szeptemberében a Lira Zeneiskola egyik telephelyén, Kisgyőrben.

Tanév elején rögtön azt tapasztaltam, hogy a gyerekek számtalan foglalkozáson vesznek részt, mint például a tánc, különböző sportágak, lovaglás, rajz szakkör. Így a közismereti tárgyakra való felkészülés mellett sok más tevékenységre is időt kell szánniuk.

Ez egyrészt pozitív, mert így derül fény arra, hogy miben mutatkozik meg leginkább a gyermek tehetsége, mihez van érzéke. Másrészt hosszú ideig ez nem tartható, mert elaprózódik tehetsége, ideje a sokféle terület között. Véleményem szerint az az optimális, ha az irányultság kiderülése után azzal az egy, maximum két területtel foglalkozik a gyermek, amihez kedve és tehetsége van. Itt a szülőknek és a pedagógusoknak egyaránt felelőssége, hogy a helyes irányba tereljék a gyermek fejlődését.

Dolgozatomban először egyik növendékem jellemzését mutatom be szakmai szempontból, majd áttérek a közös hangversenyekre, azok élményeire. Portfólióm harmadik pontjában egy általam készített óratervet vázolok fel. Ezután egy kiválasztott növendék készségeinek, képességeinek fejlesztését mutatom be. Bár még csak kevés pedagógiai tapasztalatom van, eddigi pedagógiai munkámon keresztül próbálom bemutatni az adott kompetenciákat.

Tanítási gyakorlatom helyszíne az Egressy Béni Alapfokú Művészeti Iskola, ezért mindenképp szerettem volna néhány szót írni róla. A nyolcadik kompetenciában mutatom be, hogy a zeneiskolának számos kapcsolata van különböző intézményekkel akár belföldön, akár külföldön.

Portfólióm utolsó pontjában jövőbeni terveimet, elképzeléseimet írom le.

1. A tanuló személyiségének fejlesztése

Egy kiválasztott növendék jellemzése szakmai szempontból

2016 novemberében kezdtem el tanítani a Miskolci Egressy Béni- Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolában. Kezdetben félve indultam el az iskolába, vajon milyenek a gyermekek, mekkora tudással rendelkeznek, mennyire lesznek terhelhetőek.

Első napon megismerkedtem minden tanítványommal, főleg kisebb, vagy teljesen kezdő gyermekeket kaptam. Az első órát úgy terveztem, hogy ismerkedésként beszélgetünk, hogy ezzel oldjam az esetleges feszült hangulatot, majd szintfelmérés céljából megkértem őket, hogy játsszák el az éppen akkor tanult darabokat. Meglepődve tapasztaltam, hogy már voltak olyan ifjú növendékek, akik korukhoz képest kiemelkedően játszottak. Egészen ügyes gyermekekkel találkoztam, de néhány növendéknél hiányosságot észleltem, főként a billentés területén.

Egy évnyi tapasztalatom birtokában azt mondhatom, hogy tanítványom, D. Maja érte el a legnagyobb fejlődést.

Maja jelenleg a Miskolc- Diósgyőri Általános Iskola ötödik osztályos tanulója, zeneiskolai tanulmányait három éve kezdte el. A kislány szülei már elváltak, édesapja külföldön él, ennek ellenére Maja két testvérével szeretetteljes légkörben nevelkedik. A zongoraórákra mindig jókedvűen, vidáman érkezik. Sokat beszélgetünk, elmeséli az iskolában szerzett élményeit, a hétvégi, családdal töltött programjait és a versenyeken elért eredményeit. Maja a közismereti tárgyakból kiváló, rendszeresen részt vesz vers- és prózamondó versenyen, a sport területén is kimagasló eredményeket ér el. Szorgalmas, kitartó, terhelhető lány. Ezek a tulajdonságok megmutatkoztak fejlődésében is.

Első zongoraórája, mint ahogy a többiekkel is, ismerkedéssel, beszélgetéssel indult. Ezután megkértem, hogy játssza el a darabjait. Meg is szólalt Soproni József: *A pilisi tiszta búza* című műve. Az első benyomásom az volt, hogy nagyon izgul, mivel remegő kezeket láttam a billentyűzetén, játéka merev volt. Miután eljátszotta, megnyugtattam, hogy ne izguljon, nem kell félnie semmitől, próbáljuk meg még egyszer. Válaszként a következőt kaptam: „de hát én nem is izgulok”. Ezután megkértem, hogy játssza el egyik kedvenc darabját. Szintén ugyanazt a kéztartást láttam, és a görcsös játékot hallottam. A kislány tényleg nem izgult, kéz- és testtartása is helytelen volt, ritmusai pontatlanok és az ujjvégek is „betörték”.

A billentés központi kérdés, nem foglalkoztak vele kellő mélységgel, amelynek az oka az, hogy nem volt meg hozzá a technikai felkészültsége, illetve hiányosak voltak

a zenei ismeretei. Megfigyelhető volt nála, hogy a csuklója szinte nem is mozgott zongorázás közben, ami egy korábbi rossz beidegződés eredménye volt. Játék közben könnyökét is lefeszítette.

Az alapokhoz kellett visszanyúlni. Kitaláltam a következő órára különböző gyakorlatokat, melyeket óráról-órára gyakorolt. Ezeket a gyakorlatokat kvinten belül kezdtük, a két kézben az ujjrend azonos, ellenmozgásból indultunk ki, így a két kéz mozgása szimmetrikus.

Kialakítottuk a helyes kéz- és testtartást, a differenciált billentést, ujjvég érzetet. Megtanulta a különböző billentésmódokat (*legato*, *staccato*, *tenuto*), majd visszább nyúltunk, szintjéhez mérve könnyebb darabokhoz. Igyekeztem játékosra venni a gyakorlatokat, sokat zongoráztunk a zongora fedelén. Maja ráhelyezte ujjait a fedélre, mintha a billentyűkön akarna billenteni. Ennek a gyakorlatnak az az előnye, hogy nem magára a hangképzésre kellett ügyelni, pusztán csak a billentés alaps technikájára. Ügyeltünk végig arra, hogy izmunkat se feszítsük túl.

Amikor gyakorlás során az ujj-technika fejlesztésére összpontosítottunk, nagyon kellett figyelni arra, hogy játéka ne legyen zeneietlen, mert sajnos néha ez is előfordult.

1. ábra: Maja egyik zongoraórájáról készült kép

Reflexió

„Azon légy, hogy könnyű zenedarabokat játsszál jól és szépen. Ez sokkal helyesebb, mint nehéz darabokat kevésbé jól előadni.”¹

R. Schumann

Szerintem ez az idézet a legtalálóbó az előzőekben leírtakhoz. Sok pedagógus és növendék esetében is előfordul az a hiba, hogy nem a darabok minőségére fektetnek hangsúlyt, hanem a mennyiségre. Ahogy az idézetben is olvashatjuk, sokkal helyesebb egy könnyebb darabot szépen eljátszani, mint egy nehezebbet kevésbé jól előadni.

A zenei kifejezés minőségének kulcskérdése a hang kifejező ereje. A differenciált hangzáshoz szükséges a zenei gondolkodás. Majának a zenei ismeretei hiányosak voltak. Szinte minden darabjában éreztem tempóingadozást, amit ő észre sem vett. Az időérzék fejlesztésével is foglalkoznunk kellett, hogy képes legyen az egyenletes játékra.

A zeneoktatás sikerességéhez ismernünk kell a növendékek személyiségét. Egy zongoraóra nem csak azzal telik, hogy „kikérdezem” a feladott darabokat, kijavítjuk az esetleges hibákat és tovább haladunk az anyaggal, hanem meghallgatom a növendékek problémáit és megoldást keresünk rá. Ezért is tartom fontosnak a jó tanár- diák kapcsolatot, előfordult már olyan növendék is, aki velem osztotta meg bizalmas dolgait, amiről még szülei sem tudtak. Ezért a gyermekek nem csak a tanárt látják bennem, hanem a támogatót vagy bizalmasukat.

Véleményem szerint egy jó pedagógusnak nem csak a szakmájához kell kiválóan értenie, hanem meg kell tudnia nyerni magának a tanítványát emberileg is. Egy kicsit pszichológusnak is kell lennie, néha jó barát, vagy bölcs tanácsadónak, mikor mire van a tanítványának éppen szüksége. Ehhez nagyon fontos a pedagógus empatikus magatartása. Minél kisebb a gyermek, annál inkább szükséges, hogy egy kicsit a szülő szerepébe bújunk, ha arra van szükség.

Saját tanulmányaim során óriási szerencsém volt, mert volt zongoratanáram mindegyikétől ezt láttam és ezt kaptam. Ezt próbálom továbbadni tanítványaimnak is.

Egy év elteltével, a szorgalommal járó gyakorlás és kitartó munka meghozta gyümölcsét. Azóta Maja bátran, magabiztosan áll ki egy- egy koncert alkalmával a színpadra és a legfőbb, hogy élvezzi a szereplést.

¹ <http://erkelamicegled.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=824777&> [Letöltve: 2017.12.09.]

2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése

Közös hangversenyek

A közös zenéléssel a mi esetünkben már egészen kis korban találkozunk. Például már zeneoviban is együtt énekelnek a gyermekek, mondókákat mondanak. Édesanyám óvónő, aki a kicsiknek zeneovit tart minden héten. Ebben az élményben én is részesültem, bár emlékeim már csak haloványak róla.

Zeneiskolás élményeimre viszont még tisztán emlékszem. Számos rendezvényen, kurzuson, kamaratalálkozón vettünk részt.

Egy-egy közös koncertnek, karácsonyi ünnepségnek vagy akár egy teadélutánnak hatalmas közösségformáló ereje van. Ez egy lehetőség a tanárok és a diákok számára egyaránt, hogy felmérjük a tanszaktársaink képességét, hangszertudását.

Sok felejthetetlen élményem maradt, mikor társaimmal izgulva, de mégis várva-vártuk produkcióinkat. Ilyenkor kicsit közelebb kerültünk egymáshoz a más tanszacos növendékekkel is. Külön élmény volt, hogy szüleink, nagyszüleink is részt vettek ezeken a koncerteken, kíváncsian hallgattak minket a közönség soraiból. Jelenleg az ehhez hasonló koncerteken már nem növendékként, hanem mint felkészítő tanár veszek részt.

A már hagyományos februári farsangi mulatságra, mint ahogy az előző években is, időben megkezdjük a készülődést.

Néhány hónappal az esemény előtt kollégámmal felvetettük azt az ötletet, hogy vajon mi lenne, ha mi zenetanárok is hozzájárulnánk a szervezéshez. Jó ötletnek tartottuk, hogy a zenét tanuló gyermekeink egy-egy műsorszámmal részt vennének a farsangi mulatságon. Nem hagyományos keretek között képzeltek el a gyermekek produkcióját, mint például egy tanszaki koncerten, hanem egyik ötletünk az volt, hogy jelmezbe bújva lépnek fel a tanulók. Először is az általános iskola igazgató asszonyához fordultunk engedélyért. Ennek birtokában el is kezdtük a készülődést. Nagyon lelkesen dolgoztunk kollégámmal és a gyerekek is nagy odaadással, örömmel készülődtek. Belecsempésztük kreativitásunkat, egyéni és közös produkciók születtek.

Az egyéni produkciók közül a legnagyobb sikert egyik növendékem érte el, aki Papp Lajos: *A királyfi* című zongoradarabot adta elő, mégpedig a darabhoz illő királyfi jelmezben. A furulya tanszak is kiválóan szerepelt, ők állatjelmezbe bújva koncerteztek. A közös munka során a növendékek is jobban megismerték egymást. A próbák alatt a gyermekek nagyon lelkesek voltak, szívesen hallgatták meg egymás óráit. A szülők is besegítettek nekünk, méghozzá a jelmez elkészítésében vállaltak szerepet.

Kollégámmal egyetértve mi is úgy döntöttünk, hogy előadunk egy-egy műsorszámot. Ezt azért is tartottuk fontosnak, hogy a növendékeinket inspiráljuk, és kevésbé izguljanak.

Másik nagy sikert az októberi tanszaki hangversenyünk hozta. Mindössze másfél hónapunk volt felkészíteni a gyermekeket, akik között volt teljesen kezdő növendék is. A kis zenészpálánták duókat, triókat és egyéni műsorszámokat adtak elő. Büszke szülőket láthattunk a közönség soraiban, akik végig segítették és támogatták gyermekeiket. A koncert nagyon jól sikerült, a fellépők rengeteg tapsot és gratulációt kaptak.

2. ábra: Tanszaki koncert után készült csoportkép, 2017. október, Kisgyőr

Reflexió

E telephelyen, Kisgyőrben, az Általános Iskola épületében folyik a zeneoktatás. Az első néhány héten megdöbbenve tapasztaltam, hogy már az alsóbb éves gyermekek is magatartásproblémások. Az osztályfőnökök szinte már alig tudják kezelni ezeket a viselkedésproblémás gyermekeket.

Én is tapasztaltam, hogy óráimat eleinte sűrűn megzavarták kopogtatással, ajtónyitogatással. Szerencsémre egyik növendékemre sem jellemzőek a leírtak, viszont nap, mint nap találkozunk durvábbnál-durvább gyermekekkel, mivel egy osztályba járnak.

Kollégáim is megerősítettek abban, hogy a vidéki tagozatokon több a hátrányos helyzetű gyermek, viszont köztük is vannak nagyon tehetségesek, akik számára nagyon fontos a zene. Ez egy pluszt ad nekik, ami nélkül elvesznének. Szabadidejüket így hasznosan töltik el, zenehallgatással, gyakorlással. A zenetanulás újabb távlatokat nyithat előttük, új célt adhat az életüknek, lelki finomságot teremt.

A vidéki tagozatok szerintem rendkívüli jelentőségűek, mert nem minden szülő tudja megtenni, hogy behordja a közeli városba gyermekét zeneiskolába. Ezt saját tapasztalatomból tudom, hiszen én is vidéki tagozaton kezdtem. Ha nem lett volna zeneoktatás a lakóhelyemen lévő általános iskolában, soha nem derült volna ki zenei tehetségem. Ehhez képest most egész jövőmet a zenetanulásra és tanításra tettem fel.

Visszatérve a farsangi készülődésre, maga a készülődés is nagyon jó hangulatban telt, alig várták a gyermekek a közös próbákat. Jó kedvük a produkció előadásakor a többi farsangolóra is átragadt és nagy sikert aratott. Nagyon fontos volt a tanulás, gyakorlás alatt az, hogy a gyermekek képzelőerejét bevonjam a folyamatba, így az előadás összehatása annál nagyobb sikert hozott. A közös élmény nagyon jól összehozta a különböző életkorú gyermekeket. A zenét nem tanuló diákok megtanulták becsülni a zenész növendékeket. Ők pedig sikerélményhez jutottak, illetve fejlődött önismeretük, önbecsülésük.

Az októberi tanszaki koncert komolyabb hangulatú rendezvény volt. Itt elsősorban a szülők alkották a közönséget és az volt a cél, hogy a gyermekek bemutassák, hogy másfél hónap alatt hová jutottak zenei fejlődésükben.

Minden hangszeres gyermek - kortól függetlenül - nagyon izgult a másikért, szorított társaiért a minél sikeresebb szereplésért. Szintén erős közösségformáló erő volt a közös célért – a sikeres koncertért - való együtt munkálkodás.

3. A pedagógiai folyamat tervezése

„A” tagozatos növendék óraterve

Évfolyam/tagozat:	1. évfolyam, „A” tagozat
Az óra témája:	A zongora külső és belső részeinek bemutatása, a hangszerrel való kapcsolat kialakítása.
Az óra cél- és feladatrendszere:	Tájékozódás a zongorán, a hangszer részeinek alapvető ismerete. Egyszerű két- három hangból álló gyermekdalok tanulása. Pontos ritmus betartása, tempótartás.
Felhasznált kották:	-Fantóné-Hernádiné-Komjáthyné-Máthéné-V. Inselt: <i>Zongoraiskola 1.</i> EDITIO MUSICA BUDAPEST -Papp Lajos: <i>Zongora- ABC 1.</i> EDITIO MUSICA BUDAPEST

Idő (30 perc)	Az óra menete	Tervezett gyakorlatok, instrukciók	Tananyag/ taneszközök
4'	Rövid ismerkedés, beszélgetés. Ismertetem az óra menetét, tisztázzuk mire lesz szükség a későbbiekben (kotta, kottafüzet, ellenőrző).	Rögtön már az órák kezdetekor alkalmazom a léggömbös gyakorlatokat a helyes kéztartás és a puha, finom billentés előkészítésére. Különbféle gyakorlatok: • léggömb-pattogatás először külön majd váltott kézzel, tenyérrel érintve. • Az ujjvégérzet megérzése miatt csak ujjvéggel pattogatás.	- léggömb
3'	Hangszerrel való ismerkedés. Felnyitjuk a zongorát, megbeszéljük a működ-	Az első órákon a billentyűket séta közben szólaltatja meg a növendék. Rávezetem arra, hogyan is kell egy hangot billenteni.	

	dését.		
4'	A billentyűk elhelyezkedése (fekete-fehér billentyűk)	Megkeressük, hol helyezkednek el a magasabb, illetve mélyebb hangok. Ismertetem a fekete és fehér billentyűk elhelyezkedését. Csoportokba rendezzük őket, így az ABC-s hangok tanulása is könnyebb lesz.	
1'	Gyermekdal éneklése		<i>Csiga-biga gyere ki kezdettű gyermekdal</i>
3'	Többször zongorázom a gyermekdalt	Megkérem a gyermeket, figyelje meg, hány fajta hangból áll a dal, esetleg van e benne ismétlődés.	
4'	A hangok megkeresése a zongorán.	Kitaláljuk, hogy melyik lehet a kezdőhang, énekeljük is, majd zongorán megkeressük. Az adott gyermekdal ritmusát is tapsoljuk vagy kopogjuk.	
4'	Egy kézzel eljátssza a darabot.	Általában 2. vagy 3. ujjal kérem tőlük ezeket a kis darabokat, mert megszólaltatásuk ezzel a két ujjal a legkönnyebb. Ezalatt beállítjuk a növendék kéztartását is.	
7'	Összefoglalom az órán tanultakat és megbeszéljük a házi feladatot.	Megkérdézem minden érthető –e számára, válaszolok a kérdésekre, megbeszéljük, hogy mennyi időt szánjon a gyakorlásra.	

Reflexió

Az óratervet F. Hanna számára készítettem. Az óraterv rögtön az év eleji indulásnál íródott, tehát az első zongoraóra menetét foglalja magába. Mivel korábban nem tanult más hangszeren a gyermek, így először az egyszerűbb ritmusképletek és a zenei ábécés hangok megtanítása volt a cél. Az ilyen kezdő gyermekekkel mindig kicsit lassabban tudunk haladni az első pár hónapban, mivel az óra a hangszeren való tájékozódással, billentéssel, ritmusokkal ismerkedéssel telik el.

Először is kis időt szántam a személyes ismerkedésre, bemutatkozásra. Tisztáztam, milyen eszközökre lesz szükség a továbbiakban, milyen kottákból fogunk tanulni. Bemutattam a hangszer részeit, a húrok elhelyezkedését is megtekintettük, és a pedálok szerepét is átbeszéltük.

Mivel nagyon fontosnak tartom a mozgást a gyermekek számára, minden órán igyekszem egy kisebb tornát beiktatni néhány perc keretében. Ez csupán annyit jelent, hogy megmozgatjuk végtagjainkat, karkörzést, fejkörzést végzünk. Így Hanna első órájára már készültem a léggömbös gyakorlattal. Eközben a gyermek ráérez a léggömb tenyérrel és ujjvéggel való pattogtatására és mozgást is végez. A léggömb pattogtatásának sebessége lehetőséget ad arra, hogy a gyermek figyelemmel tudja kísérni a gyakorlatot, míg a kar lágy mozdulatokat végez. Hanna először merev karral pattogtatta, ez esetben a léggömb rossz irányba pattant. Ezzel a gyakorlattal a ritmusérzékét is fejleszthetjük. Először csak lassan, egy kézzel végezte a gyakorlatot. Miután ráérezett a helyes pattogtatásra, megkértem, hogy váltott kézzel érintse a léggömböt, gyorsabb mozgást végezzen a kar, de hajlékony és rugalmas maradjon. Később, ha megerősödtek az ujjak, már labdával is lehet végezni a gyakorlatot.

Ezután megkértem, hogy lassan sétáljon a zongora mellett és szólaltasson meg néhány tetszőleges hangot egy ujjal. Meghallgattuk a mélyebb és magasabb hangokat, megbeszéltük ezek elhelyezkedését. Mivel Hanna járt zeneoviba, az egyszerűbb ritmusokat már ismerte és rengeteg gyermekdalt sajátított el ovis korában.

Elénekeltem a *Csiga biga, gyere ki...* kezdetű gyermekdalt, melyben megfigyeltük az ismétlődéseket, a dallam irányát. Ritmusát egyből visszatapsolta és együtt is elénekeltük. A kezdő hangot többször megadtam neki, majd megkértem, hogy keresse meg a zongorán. Miután megtalálta, többszöri visszaéneklés után eljátszotta Hanna a gyermekdalt, ami még persze csak különálló hangokból állt. Ügyeltünk közben a helyes kar- és kéztartásra, ujjvég érzetre. Figyelmét ez után arra irányítottam, hogy ezeket a

hangokat próbálja meg egymáshoz kötni, amit a legnagyobb természetességgel oldott meg.

Az óra végén átbeszéltük az eddig tanultakat, saját szavaival elmondta, hogy a léggömbös gyakorlatoknál mire is kellett figyelnie, a zongorán hogyan tájékozódunk, hol helyezkednek el a magasabb és mélyebb hangok.

4. A tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése a tudás felhasználásával

A gyermek gyakorlási hajlandóságának növelése

Munkakezdésem év közben történt, 2016 novemberében. Az első órákon szinte minden gyermekkel megtaláltam a közös hangot, oldott hangulatban teltek az órák. Egyetlen lánynál éreztem kisebb feszültséget, amelyet sokáig nem tudtunk oldani. Kezdetben azt éreztem, hogy ez a tanárváltás lelki törést okozott a növendékben, mivel nagyon ragaszkodott előző tanárához. Kis idő elteltével bebizonyosodott, hogy nem erről van szó, egyszerűen nem volt kedve folytatni zenei tanulmányait. A gyakorlás kötelezettségei alól sorozatosan kibújt. Úgy érezte, hogy hiába gyakorol, nem érzi a fejlődést a darabban. Bár az igaz, hogy nagyon kevés időt tud a gyakorlásra szánni, de azt a minimális időt a legnagyobb koncentrációval kellett volna végeznie. Tapasztalatom az volt, hogy sok gyermek nem tudja, hogy hogyan is kell hatásosan gyakorolni. Zsófia ekkor volt 4. A tagozatos zongorista.

Jelenleg a Miskolci Herman Ottó Gimnázium hatodik osztályos tanulója. Testvérével együtt hozzám járnak zongorázni, de ezen kívül rengeteg egyéb különórán vesznek részt, mint például táncórán, rajz szakkörön. Mivel a sport sem maradhat ki a gyerekek életéből, heti kétszer kézilabdáznak.

Nagy volt a kislánynon a nyomás, rengeteg különórára járt és emellett a közismereti tárgyakra való felkészülés is elvette minden erejét és idejét. Sokat beszélgettem vele, sokszor előfordult, hogy már sírt az órákon.

Édesanyja mindenképp szerette volna, hogy folytassa a zongorázást. Hónapok teltek el úgy, hogy az órára semmit nem gyakorolt, ideje és kedve sem volt. Beszélgetésünk során elmesélte, hogy a szerepléstől, koncertektől nagyon fél. Helytelenül rögzült hangszerkezelési és ritmikai problémái is voltak. Az előző éves csalódásokból adódóan sajnos már nem sok kedve volt zenei tanulmányainak folytatásához.

Először is azt szerettem volna, hogy zenei élményhez jusson és csak reméltem, hogy folytatja továbbra is a zongorázást. Az első gondolatom az volt, mivel testvére is hozzám jár, tanulhatnának egy négykezeset. A kamarazene eddigi tapasztalataim alapján mindig meghozta a kedvüket a gyakorláshoz gyermekeknek, így szívesebben ültek le a hangszerhez.

A darab bemutatásához megkértem egyik kollégámat, játsszuk el a gyerekeknek. Mindenképp megkérdeztem véleményüket, egyáltalán tetszik-e a darab. Szerintem egy

jól megválasztott mű ösztönzően hat a tanulóra. A különórák elfoglaltsága és időhiányra való tekintettel csak lassú lépésben haladtunk a művel. Mindig csak néhány sort adtam fel nekik, hogy ne terheljem őket annyira, de mégis kedvet kapjanak a zenéléshez.

Reflexió

Manapság a diákok nagyon le vannak terhelve. Az általános iskola alsóbb évfolyamán is tapasztaltam, hogy a tanulók rengeteg különórán vesznek részt és szinte a gyermekkort élvezni sem tudják. Iskolaidőben az órákra való felkészülés mellett egy családi beszélgetésre sincs idejük, lopniuk kell az időt egy mozi látogatásra, a kisebbeknek játéokra.

Kezdő tanárként úgy gondolom, hogy a pedagógus legnehezebb feladata az, hogy megszerettesse a növendékekkel a zenét és kedvet csináljon a gyakorláshoz.

Mire Zsófia megérkezik a zongoraórára már kimerült, hiszen késő délután kezdődik az órája, amit megelőz egy kézilabdaedzés. Igyekeztem elérni nála és testvérénél, hogy a kiválasztott darabot egy koncerten előadják, hogy sikerélményhez juthassanak. Hiszen, ha folyamatosan csak kudarcot élnek meg a zenével kapcsolatosan, hamar eljutnak arra a pontra, hogy befejezik zenei tanulmányait.

Ez a próbálkozásom kudarcba fulladt, mert kellő belső motiváció híján a kezdeti lelkesedés hamar alábbhagyott.

Ebben közrejátszott édesanyja nem megfelelő nevelési módszere is, aki minden lépésében erőltetni akarta a zongorázást. Fontos lett volna ebben az időszakban, hogy a szülő ne „ellenőrként” álljon Zsófi mellett, hanem biztatóként, támogatóként.

Szerintem felső tagozatos korra már láthatóvá válik az a terület, amelyben a gyermek a legjobb és amelyet szívesen csinál. A szülő feladata az lenne, hogy ezen az úton segítse, támogassa gyermekét. Ne engedje, hogy szétaprózódjon az energiája a különböző területek között. Ha ez nem a zene, hanem a sport, képzőművészet, nyelvtanulás és a többi, akkor arra a területre kellene orientálnia gyermekét. A siker érdekében mindenképpen szükséges a belső motiváció, hogy a gyermek önmaga is szeresse, akarja azt az elfoglaltságot. A külső motiváció, szülő vagy zenetanár ráhatása nem elég. *„Szülői oldalról túlzásba esni sem szabad, elkerülendő a ,helikopter szülő’ jelenséget, ahol egyik különóráról a másikra viszi a szülő délután a gyermekét, és szabad játékra, pihenésre nem jut szinte semennyi idő hétköznap. Ideális esetben a gyermek számára fontos*

a különóra, ő maga választja és szeret járni, sokszor hetének fénypontját jelenti a gitárróra, lovaglás, rajzsakkör vagy fociedzés.”²

Ennek ellenére lehet, hogy nincs meg még a kellő tapasztalatom, módszertani kultúrámmal ennek a pedagógiai helyzetnek a megoldásához. Lehet, hogy néhány év múlva sikeresebben tudnám ezt a problémát kezelni.

A gyakorlás elengedhetetlen a zenei fejlődés érdekében.

„Alig akad növendék, ki magától rátalálna a tanulás kíváncsós, célszerű módjára. Ezért az oktató feladata, hogy növendékeit olyan tanulási technikához juttassa, melynek segítségével a tanulnivaló muzikális részét ésszerűen, erőpocsékolás nélkül meg tudják oldani.”³

Ha a gyermek ráérez a helyes gyakorlásra, sokkal könnyebben veszi az akadályokat és nem elvesztegetett időnek tekinti a gyakorlást.

²http://deliagaevagyermekepszichologus.blog.hu/2016/09/10/kulonorak_sport_zenetanulas_iskola_utan_ja_vasolt_vagy_karos [Letöltve: 2018.01.20.]

³Varró Margit: *Zongoratanítás és zenei nevelés* (Rózsavölgyi és Társa Kiadó Budapest 1921) 30. oldal

5. Az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák fejlesztése

Pályaorientációs programok

Tanítványom, Dóra jelenleg harmadik B tagozatos növendék. Igaz, még messze van számára a pályaválasztás, de mivel kiválóan teljesít a zenéből, tehetséges és szorgalmas, így nincs kizárva, hogy a zenei pálya mellett dönt. Bár nagyon jó érzéke van az idegen nyelv elsajátításához és a sport területén is számos eredményt ért el, mégis elmondása szerint a zene az, amiben leginkább örömet leli.

A mai világban a tanulók nagyon széles skálán választhatnak a továbbtanulás szempontjából. Sokan a nyelvtagozatot, sport tagozatos iskolákat választják, vagy az informatika területén tanulnak tovább.

A zeneművészeti szakgimnáziumok honlapján található információk segítségével pontos képet kaphatnak erről az összetett intézménytípusról az érdeklődő növendékek. Ezekben az intézményekben más a rendszer, mint egy átlagos gimnáziumban. Mondhatjuk, hogy akik zeneművészeti középiskolába felvételiznek, tulajdonképpen két iskolát végeznek egyszerre. Ezekben az intézményekben a felvételi eljárás már megszokott módon zajlik, ami egy elméleti és gyakorlati képességfelmérés.

Betekintést kaphatnak a diákok egy nyílt nap alkalmával a zeneművészeti szakgimnáziumok életébe, szervezeti felépítésébe. Felmérhetik a mezőnyt egy előfelvételi során, képet kaphatnak arról, ki, milyen nehézségű darabokat játszik, hol tart körülbelül zenei tanulmányaiban. A reális önismerettel rendelkezők ezen információk birtokában már sejthetik, hogy van-e esélyük a bejutásra, kitartásuk az eredményes előrehaladásra.

A nyílt napokon az érdeklődők beülhetnek a közismereti és a zenei órákra, akár szülőkkel együtt. Van olyan intézmény, ahol a felsőbb éves növendékek különböző hangszereken egy ízelítő koncertet adnak az érdeklődők számára. Néhány zeneművészeti szakgimnáziumba már kialakult a fordított tanulmányi rend, vagyis délelőtt tartják meg a zenei órákat és délután kerül sor a közismereti tárgyra.

A pályaválasztás egy nehéz döntés szinte minden diáknak. Nagyon ritka az, ha valaki már egészen korán tudja, hogy a későbbiekben mivel szeretne foglalkozni.

Motiválhatja a diákokat egy-egy koncertlátogatás, melyen színes produkciókat hallhatnak, különböző hangszereket láthatnak. Általában példaértékű a hangszert tanuló gyerekeknél a főtárgy tanár hangszertudása, így sokan a tanár nyomdokaiba szeretnének lépni. Ez is inspirálhatja a tanulókat, hogy a zenei pályát válasszák hivatásuknak.

A kamarazenélés örömeiről se feledkezzünk meg, hiszen vannak olyan zenészek, akik a szóló játék helyett szívesebben muzsikálnak kamaraegyüttesekben. Minden zenét tanuló gyermek részesül ebben az élményben, hiszen mindenki játszik társaival együtt valamilyen formában: legyen az egy négykezes, duó, trió vagy zenekar.

Mivel még pályakezdő vagyok, nincsen túl sok tapasztalatom, de célom a tehetségesebb, zenei pályára való gyermekeket erre az útra terelni, közös munkával felkészíteni a felvételire. Hiszen ez sikerélmény mind a gyermek, mind a tanár részére. Szeretném, ha minél több növendékem részt venne versenyeken, kamarazenei találkozók, koncerteken, hogy minél több zenei élmény és hatás érje őket. Célom, hogy belső igénnyé váljon a klasszikus zene hallgatása és művelése.

3. ábra: Bartók Béla Zene- és Táncművészeti Szakgimnázium, Nyílt nap, 2016 Miskolc

4. ábra: Lévai József Református Gimnázium meghívója, 2018

Reflexió

Az élethosszig tartó tanulás kompetenciája ma már szinte minden szakmában követelmény. A pedagógusoknak, egészségügyi dolgozóknak jogszabályban elő is írják, hogy hét évenként tudásukat meg kell újítaniuk, fejleszteniük. Ennek hiányában nem is művelhetik tovább hivatásukat. Elkerülhetetlen az önképzés, továbbképzés olyan területeken is, ahol ezt jogszabály nem követeli meg, mert a technikai fejlődés, információáramlás felgyorsulása minden szakmában megköveteli a lépéstartást. A korszerűbb ismeretekkel rendelkező munkavállalóknak nagyobb esélyük van a jobb álláshelyek betöltésére.

A munkavállalónak manapság nem csak saját hivatásában kell fejlődnie. Előfordulhat egy ember élete során, hogy pályát kell módosítania, átképeznie magát, új szakmát tanulnia, hogy jobban érvényesüljön, vagy piacképesebb szakmát szerezzen a korábbi helyett.

Társadalmunkban jelen van a munkanélküliség, illetve sok hiányszakma is keletkezett. Csak folyamatos tanulással tudjuk elérni, hogy munkavállalóként érvényesülni tudjunk.

Szerintem az élethosszig tartó tanulás nem új fogalom a zenei világban, hiszen akár előadóművészként, akár zenetanárként dolgozik az ember, folyamatosan kell gyakorolnia. Folyamatosan bővítenie kell repertoárját új darabok tanulásával, fejleszteni technikai tudását.

Én már általános iskolás koromban tudtam, hogy zenei pályán szeretnék továbbtanulni. Ehhez az elhatározásomhoz minden segítséget megkaptam szüleimtől, sok biztatást, információt, fellépési és tájékozási lehetőséget zongoratanáraimtól. Ez nagyon sokat segített céljaim elérésében és ugyanezt a támogatást szeretném továbbadni növendékeimnek.

Nagyon fontos, hogy ez a kompetencia ne csak külső motiváció (esetleg kényszer) hatására működjön, hanem belső igénnyé váljon minden emberben a tudása megújításának, fejlesztésének, új tudás megszerzésének vágya.

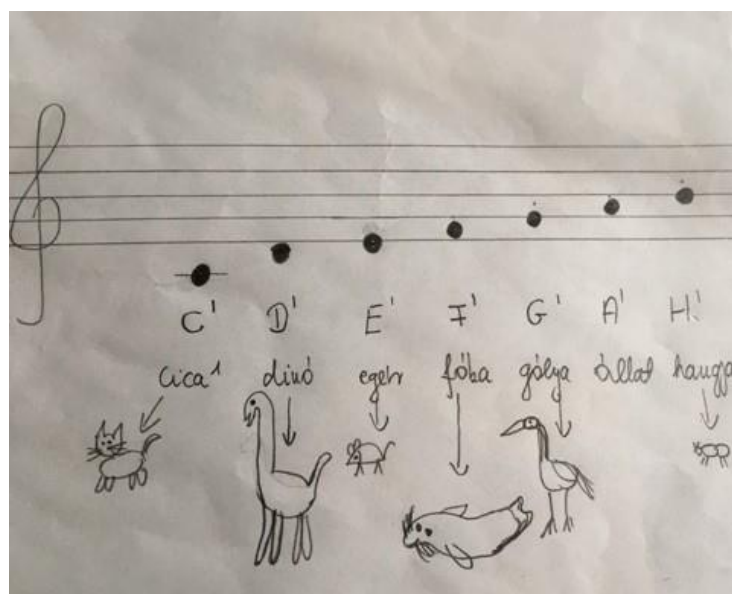
6. A tanulási folyamat szervezése és irányítása

Tanítási gyakorlatomat a Miskolci Egressy Béni Zeneiskolában végzem vezetőtanárom irányításával. Minden héten igyekszem ugyanazon a napon, ugyan-abban az időpontban érkezni, hogy mindig ugyanazokat a növendékeket taníthassam, így figyelemmel tudom kísérni fejlődésüket. A gyermekek nem idegenek számomra, hiszen a hospitálást is itt végeztem az előző évben, így a bemutatkozáson már rég túlestünk. A hospitálásom megkezdése előtt vezetőtanárom minden gyermekről mondott néhány szót, hangszerrel való kapcsolatukról, családi hátterükről.

A kisebb gyermekeknek, akik például előképzsők vagy még csak elsősök, rendszeresen ad fel tanárnőjük írásbeli házit, amit én ellenőrzök. Jutalmazásként piros pontot és matricát kapnak, hiszen az ellenőrzés és értékelés nagyon fontos része a tanulási folyamatnak.

Tanítási gyakorlatom során előképzs növendékektől kezdve 6. évfolyamos gyermekeket is tanítottam. A kisebbek még nagyobb figyelmet igényelnek, minden mozdulatukat követni kell. Fontos az is, hogy tanításuk során egy kis játékosságot is belecsempésszek a tananyagba. Figyelmüket nehéz lekötni 30 percen keresztül, így különböző játékos gyakorlatokat iktattam be az órákba.

Mivel a kicsik tanulmányaik megkezdésekor még nem ismerik a betűket, segítségként állatnevekkel azonosítjuk az ábécés hangokat. A szemléletesség kedvéért egy anyuka le is rajzolta az adott állatokat. Számomra is nagyon jó ötletet adott ezzel.

5. ábra: Az ábécés hangokhoz társított állatnevek

Idősebb tanítványom, Anna, heti egy alkalommal jár zongoraórára, így 60 perc keretében folyik a közös munka. Mivel egy órát nehéz végig koncentrálni, ráadásul késő délután kezdődik a zongoraórája, alkalmanként közösen tornázunk néhány percet, hogy végtagjainkat megmozgassuk. A dupla óra lehetőséget ad arra is, hogy skálázással jól bemelegítsük ujjainkat. Sokszor azoknál a gyermekeknél, akik heti kétszer 30 percre járnak órára, elmarad a skálázás azzal az indokkal, hogy kevés az időnk, haladjunk inkább a darabokkal.

A skálázás a leghatékonyabb módszer, bár hosszútávon a legunalmasabb. Egyes szakmai weboldalakon és az életrajzi leírásokban is olvasható, hogy például Liszt Ferenc a napi 4-6 órás gyakorlóidejének jelentős részét skálázással töltötte.⁴

⁴ http://www.zongora-zongoraiskola.hu/zongora_gyakorlas_alapelv.html [Letöltve: 2017.12.29.]

Reflexió

A zongoraóráimra való felkészülést az óravázlat megírásával kezdem. Az óra megtervezésekor figyelembe kell vennem a növendékem életkorát, fejlettségi szintjét. Ezek alapján egyénre szabottan tervezem meg a tanítási-tanulási folyamatot.

A kisebb gyermekek részére játékosabb módszereket választok a motiváció fenntartása érdekében. A nagyobbaknál is igyekszem változatos módszereket alkalmazni. Amikor új darab kiválasztására kerül sor, lehetőséget adok nekik azonos nehézségű művek közül a választásra. Ilyenkor interneten rákeresünk az adott darabokra, meghallgatjuk és kiválaszthatja a neki legjobban tetszőt. Más alkalmakkor én magam mutatom be zongorán a választható műveket. Így a gyermekek látják, hogyan is kell majd a darabnak szólnia és ez kedvet csinál nekik.

Az órák elején én nagy jelentőséget tulajdonítok a skálázásnak. A skálázás során az izmok bemelegítése történik, közben gyakoroljuk a kiegyenlített billentést is.

A frissen tanult darabokat a skálázás után hallgatom meg, hogy lássam, mennyire haladtak a növendékek az otthoni gyakorlás során. Ilyenkor kijavítjuk az esetleges hibákat, kiemeljük a nehezebb részeket, ütemeket, és különböző módszerekkel gyakoroljuk azokat. Az óra végén gyakorlási útmutatót adok az otthoni sikeres munkához.

A tanítási-tanulási folyamat során nagyon fontos a folyamatos ellenőrzés és értékelés. Fontos, hogy az értékelés ne általános legyen, hanem személyre szabott és útmutatót jelentsen a növendéknek a további tanulásban. Dicsérettel, elismeréssel meg kell erősíteni a tanulót abban, amiben fejlődött és rávezetni a hiányosságokra is, hogy még tovább fejlődjön.

7. A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása

A gyermekekkel és szülőkkel készített interjúk

2017 szeptemberében kezdte zenei tanulmányait legifjabb növendékem, V. Balázs, aki ekkor volt 6 éves. Teljesen kezdő gyermekekkel mindig nehezebb dolgunk van, mivel írni, olvasni még nem tudnak. Ez természetes, hiszen még csak most léptek ki az óvoda kapujából. Kifejezetten fontos főleg az előképzős gyermekek szüleivel rögtön felvenni a kapcsolatot, mivel előrehaladásuk érdekében elengedhetetlen az otthoni gyakorlás, tanulás. Ehhez kérem mindig a szülők segítségét, támogatását.

Balázs első zongoraóráján felmértem képességeit. Szép, tiszta énekhangja van, az egyszerűbb ritmusokat képes visszatapsolni. A különböző gyermekdalokat már eljáratotta zeneoviban.

Először is a zenei ábécés hangok megtanulása volt a feladatunk. Ahogy már említettem, írni és olvasni még nem tudott Balázs, így segítségképpen állatneveket társítottunk a hangokhoz:

„cica, delfin, egér, foka, gepárd, ázsiai teve, hangya”

Óráról órára gyakoroltuk, ismételtgettük, de nehezen ment. Néhány óra elteltével édesanyja nagyon kreatív ötletet talált ki gyermeke zenei ábécé-s hangok megtanulásához. Az állatokat sorban lerajzolta Balásznak egy lapra, majd a következő hétre növendékem fejből megtanulta a hangokat. Anyukájával heti szinten személyesen találkozunk.

Balázs minden óra elején beszámol az előző héten feladott házi feladatról, megbeszéljük, hogy az órán mit fogunk gyakorolni és mi az, ami új anyag lesz. Próbálom az órákat játékosra venni, egyrészt azért, mert még félénk, visszahúzódó gyermek, másrészt pedig a kisebbek figyelmét nehéz 30 percen keresztül lekötni.

Testvére, Bálint is hozzám került, aki jelenleg második A tagozatos növendék. Zenei tanulmányait másik zeneiskolában kezdte, idén jelentkezett át intézményünkbe. Bálint nagyon okos, szorgalmas, de a hangszeres alapokat nem igazán sajátította még el. Belső lüktetés érzete nem alakult ki, az elemi ritmusképletek ismerete hiányosnak bizonyult. Édesanyját tájékoztattam lemaradásairól és ismét a segítségét kértem. Anyukájának ezek nem okoztak gondot, mivel 6 évig tanult zongorázni. Egyszerű ritmusképletek tapsolása, kopogása volt az otthoni feladat eleinte egy- majd két szólamban. Anyukája ismét nagyon segítőkész volt.

A rengeteg órai és otthoni gyakorlásnak meg lett az eredménye. Bár igaz, hogy könnyebb darabokhoz nyúltunk vissza, melyek egyszerűbb ritmusokat tartalmaznak, viszont ezeket magabiztosan, határozottan adja elő.

6. ábra: Ritmusképletek tapsolása

Reflexió

Nagyon fontos a gyermekek zenetanulása során a támogató családi háttér, a gondoskodó szülők közreműködése, odafigyelése, biztatása, hiszen a gyermek ez által tud leginkább fejlődni. Előrehaladásuk és együttműködésünk során fontos kialakítanunk mind a tanár-diák, mind a tanár-szülők pozitív kapcsolatát.

Szerencsés helyzetben vannak azok a gyerekek, akik olyan családban élnek, ahol a szülők bármely tagja zenész, vagy esetleg korábban tanult valamilyen hangszeren. Így máris egy-egy otthoni házi feladat elakadása során segítséget tudnak nyújtani gyermeküknek. Persze nem kell feltétlenül mindenkinek zeneértőnek lennie, hiszen rengeteg olyan növendéket ismerek, akinek egyik családtagja sem tanult soha korábban zenélni, mégis kiváló eredményeket ért el tehetségének és szorgalmának köszönhetően.

Kisebb gyermekeknél, akik még sem írni, sem olvasni nem tudnak, fontosnak tartottam, hogy az édesanyja néhány alkalommal vegyen részt a gyermek hangszeres óráján. Ez így is történt az előzőekben említett növendékemnél. Balázs édesanyja 4 zongoraórán is részt vett, így az otthoni gyakorlásban is tudott segíteni gyermekének. Megtanulta a hangszeren való tájékozódást és a zenei ábécés hangok tanulásában is tudott segíteni.

A pedagógus részéről nagyon fontos az értékelés helyes módszereinek megválasztása. Fontos a sok dicséret, hogy fenntartsa a motivációt a gyermekben és megerősítse azokban a dolgokban, amiket jól csinál. Ugyanilyen fontos azonban rávilágítani azokra a területekre is, amelyek kevésbé sikeresek. Ezeket soha nem bírálva, hanem segítő, javító célzattal fogalmazzuk meg.

A legkisebbeket tárgyi jutalommal, főleg matricákkal szoktam jutalmazni, amiért nagyon lelkesednek. Ez tovább motiválja őket teljesítményükben.

A féléves teljesítmények értékelése az előképzős évfolyamokon szöveges értékelés formájában történik, a többi évfolyamon osztályzatokkal értékeljük. Ez segíti a növendéket és a szülőt is tájékozódásban, illetve a pedagógust is segíti a további tanítási-tanulási folyamat megszervezésében.

8. Szakmai együttműködés és kommunikáció

Külső szervezetekkel való együttműködés

Az Egressy Béni Zeneiskola számos kapcsolata áll fenn különböző intézményekkel. Az itt folyó munka sikerességét egy-egy koncert alkalmával rengeteg intézményben megmutathatják a növendékek. Az iskola zenei eseményeit a Magyar Rádió és Televízió többször is megörökítette. Az iskola fennállásának 50. évfordulóját a Nemzeti Színházban rendezték meg 2002-ben. Az intézmény együttese, szólistái külföldi vendégszereplési során számos cserekapcsolat alakult ki például Várna, Rastatt, Rozsnyó és Kassa város zeneiskolaival. A koncertek alkalmával számos kapcsolat alakult ki a tanárok és növendékek között. A szlovákiai partneriskola előadói ez évben is ellátogattak hozzánk és hangversenyt adtak a Zenepalota nagytermében.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének döntése alapján 2007-ben a két zeneiskola összevonásra került, így a Miskolci Egressy Béni- Erkel Ferenc Zeneiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény néven folytatja tovább működését. Számos zeneiskolai koncertet szerveznek a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézet nagytermében. Folyamatos kapcsolatot tart fenn a Megyei- városi Pedagógiai Intézettel. Az Ady Endre Művelődési Ház is fontos helyszín a zeneiskolának, ahol a tanévnyitó és tanévzáró ünnepséget rendezik.

A zeneiskola pedagógusaival és növendékeivel még számos alkalommal találkozhatnak, mint például jótékonysági hangversenyeken, óvodákban, általános iskolákban egy hangszerbemutató keretein belül.

A Miskolci Egressy Béni-Erkel Ferenc Zeneiskola, AMI
meghívja Önöket

szlovákiai partneriskolánk zenepedagógusainak és tanulóinak a HANGVERSENYÉRE
KONCERT pedagógov a žiakov partnerskej školy zo Slovenska

Alapfokú Művészeti Iskola, Kassa
Základná umelecká škola, Jantárová 6, Košice

Kassai zenés üzenet
Košický hudobný pozdrav
2017. április 22. / 15.00 órakor

A Zenepalota Bartók Béla hangversenytermében
V koncertnej sále Bélu Bartóka v Paláci hudby
Bartók Béla tér 1, Miskolc

A hangversenyen fellépő kiváló szölisták és együttesek zongora-, hegedű-,
harmonika-, orgona-, gitár-, fuvola- és szaxofon műveket adnak elő.

Predstavia sa najlepší sólisti a kolektívy v hre na klavíri,
husliach, akordeóne, organe, gitare, flaute či saxofóne.

7. ábra: Kassai koncert meghívója, 2017 Miskolc

9. Önművelés, elkötelezettség a szakmai fejlődésre

Jövőbeni terveim, elképzeléseim

Rövidtávú terveim (elkövetkező 2 év)	Hosszú távú terveim
• Zongora tanári diploma megszerzése • 2018 szeptemberétől elhelyezkedés zongoratanárként alapfokú művészeti iskolában • 2 év gyakornoki idő letöltése, felkészülés gyakornoki vizsgára • gyakornoki vizsga letétel	• Angol nyelvtanulás • Folyamatos önképzés • Kamarazenélés • Pedagógus I. és Pedagógus II. minősítések megszerzése a jogszabályi feltételeknek megfelelően

Rövidtávú terveimet meghatározzák a jogszabályi követelmények, melyek ki mondják, hogy a végzett pedagógusnak két év gyakornoki státuszt kötelező letöltenie. Ezt követően kerül sor a gyakornoki vizsgára, melynek teljesítése esetén Pedagógus I. fokozatba kerül a pedagógus.

Elképzeléseim szerint ezt a két évet arra használom, hogy gyakorlatot szerezzek, módszertani ismereteimet elmélyítsem, az elméletben tanultakat alkalmazzam gyakorlati munkám során.

A hosszú távú tervek nagyobb szabadságot adnak arra, hogy ne csak a munkahelyi elvárásokkal és a jogszabályi feltételekkel kapcsolatos feladatokkal foglalkozzam.

Az idegen nyelv tanulása több szempontból is nagyon fontos, mind a magánéletben, mind a szakmai fejlődésben nagy hasznát vehetem. Ezért tervezem a korábban tanult német nyelv mellett az angol nyelv tanulását.

A kamarazenélés tanulmányaim során mindig örömet nyújtott. Ezért szeretném ezt a későbbiekben is folytatni. Barátokkal, jó társaságban zenélni a zenészeknek is öröm és a közönségnek is élmény.

A hosszú távú terveimet is befolyásolják a jogszabályi követelmények, hiszen pályafutása során minden pedagógusnak kötelező minősülnie és a Pedagógus II. fokozatba eljutnia.

Reflexió

A legtöbb zenét tanuló gyermek nem zenei úton tanul tovább, de ez nem feltétlenül baj. Nekem az a célom, hogy a gyermekek megszeressék a zenét, megismerjék a komolyzene szépségeit, értékeit. A zenét tanuló diákok alapvetően kíváncsiak, motiváltak, koncentráltak, nagy az önuralmuk és szervezettek, sokkal inkább, mint zenét nem tanuló társaik.

„Az a gyermek, aki nap, mint nap az énekórák keretében hozzászokik az igényes zenei hangzáshoz, az énekkari munka során megszokja a fegyelmet, a közösségi munkát, és szereplési vágyát ki tudja elégíteni, az egész életében kulturált, igényes emberré válik. Az ének-zene tanítása-tanulása során fejlődik a tanulók kommunikációs, szociális és emocionális képessége. Az aktív csoportos zenei tevékenységek (zenehallgatás, éneklés) kínálják a megfelelő közösségi magatartásformák kialakításának lehetőségét, a tanulók pozitív személyiségfejlődését.”⁵

Célom, hogy a növendékek minél több sikerélményben részesüljenek, versenyeken vegyenek részt, koncerteken szerepeljenek. Tapasztalják meg a kamarazenélés örömeit, hiszen ez a hangszeres játék egyik legfontosabb eleme. Ez egy igazi csapatmunka, ami együttműködésre nevel és nagyon sok örömünk van benne. Egyfajta biztonságérzetet ad leginkább azoknak a gyermekeknek, akik szólistaként izgulnak, szorongának.

Kurzusokon való részvételüket is szorgalmazom, fontos, hogy a növendékek más tanároknak vagy híres zongoristáknak játsszanak, így több oldalról kapnak különböző instrukciókat.

Önképzési terveim:

A német nyelv mellett mindenképp szeretnék más idegen nyelvet tanulni, ami elsősorban az angol nyelv. Napjainkban az idegennyelv-tudás szerepe, jelentősége vitathatatlan.

Nem csak a növendékeknek fontos egy-egy koncerten, kurzuson szerepelni, hanem magam is aktív résztvevője szeretnék lenni ezeknek az eseményeknek. Személyiségfejlődésem szempontjából is jelentős, hogy minél többet szerepeljek nyilvánosan, mert én is nehezen tudom leküzdeni a szereplés előtti feszültséget. Ezért fontos, hogy ezen dolgozzak.

⁵ http://www.parlando.hu/2015/2015-1/PetoAronAndras-A_zeneiskola_szerepe.htm [Letöltve: 2018.01.20.]

Egyetemi tanulmányaim után még több időm szabadul fel, így a rendezvények szervezésében is kiveszem majd a részem.

Irodalomjegyzék

Falus Iván: *Didaktika* - Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2007

Varró Margit: *Zongoratanítás és zenei nevelés*, Rózsavölgyi és Társa Kiadó, Budapest, 1921

<http://erkelamicegled.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=824777> [Letöltve: 2017.12.09.]

http://deliagaevagyermekpszichologus.blog.hu/2016/09/10/kulonorak_sport_zenetanulas_iskola_utan_javasolt_vagy_karos [Letöltve: 2018.01.20.]

http://www.zongora-zongoraiskola.hu/zongora_gyakorlas_alapelv.html [Letöltve: 2017.12.29.]

http://www.parlando.hu/2015/2015-1/PetoAronAndras-A_zeneiskola_szerepe.htm [Letöltve: 2018.01.20.]